

Көмеш кыңгырау

“Балалык – кеше тормышының иң мөһим чоры, ул - киләчәк тормышка әзерлек кенә түгел, бәлки чын, якты, үзенә генә хас кабатланмас тормыш. Бүгенге нәниң нинди кеше булып үсүе сабыйның балачагы ничек үтүенә, балалык елларында аны кем тәрбияләвенә, әйләнә-тирә мохиттән аның аңына һәм йөрәгенә нәрсә сеңүенә бәйле”, - дигән В.А. Сухомлинский.

№2
октябрь,
2014 ел

Бәйрәмегез белән, кадерле укытучылар!

6 октябрь көнне мәктәбебездә Укытучылар көне билгеләп үтелде. Бәйрәмгә ветеран укытучыларыбыз да килгән иде.

Укучылар укытучыларны бәйрәм белән тәбрик итеп, чәчәк бәйләмнәре бүләк иттеләр, концерт номерлары күрсәттеләр.

***
Укытучым,
шундый назлап
Карадың күзләремә.
Сүнмәслек зур дәртләр
салдың
Кечкенә йөрәгемә.
Син житәкләп алып
мендең мине
Тауларның биегенә.
Алып киттең далаларга,
Дингезләр киндегенә.
Яктыртты һәрбер
көнемне,
Кояш нурлары белән.
Син яктырттың
күнелемне,
Белем нурлары белән.

***
**Хөрмәтле
укытучыларыбыз!**
Сезнең хезмәт
жирдә иң хөрмәтле,
Сезнең хезмәт
жирдә нур чәчә.
Сез бик кирәк
барлык кешеләргә,
Йөз яшәгез жирдә,
мең яшә!
***

- Кызыклы фактлар:**
- ✓ Россиядә беренче официаль булган дәүләт мәктәбе Петр 1 нче заманында барлыкка килгән. Ул 12-17 яшьлек малайлар өчен эшләгән.
  - ✓ Чехиядә “1” - иң яхшы билге, “5” - иң начары.
  - ✓ Иң күп укучылы мәктәп Индиядә булган. Анда 28000 укучы укыган.
  - ✓ Иң озын дәрес 2003 елда Австралиядә уза. Ул 54 сәгать дәвам итә. Биология профессоры лекциясен шул кадер сәгать укый.

1 октябрь — Өлкәннәр көне

Мәктәбебез тимурчылары, «1 октябрь — Өлкәннәр көне» уңаеннан, Казаклар, Кече һәм Олы Кибәхужа авылында яшәүче күп кенә әби-бабайларда булып, аларны бәйрәм белән тәбрик иттеләр, шигырьләр сөйләделәр, үзләре ясаган бүләкләрен тапшырдылар, йорт эшләрендә үз ярдәмнәрен тәкъдим иттеләр. Өлкәннәребез аларга зур рәхмәтләр әйтеп калды.

Бу номерда:

Укытучылар көне	1 бит
Өлкәннәр декадасы	1 бит
Агач утырту	2 бит
Олимпиадалар	3 бит
Мәктәп сайты яңалыклары	4 бит
Туган ягымда алтын көз	5 бит
Туган көннәрегез котлы булсын	6 бит

Без утырткан агачлар шаулап үсэр

Агачларның нинди генә төрләрә юк иде

Агач утыртуда берәү дә читтә калмады

Агач утыртырга һәркем эзер

10 октябрь көнне республика күләмдә оештырылган агач утырту көне үттө. Бу игелекле эштә безнең мәктәп бездә укучы барлык укучылар һәм укучылар да бик теләп, актив катнаштылар. Барысы 36 төп агач һәм куак утыртылды. Тиздән без утыртылган агачлар шаулап үсәр һәм тирә-якка ямь биреп торырлар. Без барыбыз да тирә-якның яшеллеген һәм экологик чиста һава якты.

Агач утырту эшенә Олы Кибәхужа башлангыч мәктәп укучылары да кушылды. Алар да мәктәп тирәсенә агачлар, куаклар утырттылар.

Агачлар да авырый

Яз башлануға Рәмиләнең әтисе көн дә бакчада була. Ул агач төпләрен йомшарта, корыган ботакларны кисә. Рәмилә әтисе янында йөрөгә ярата.

- Әти, агач төбен нигә казыйсың?
— Агач төбен йомшартам, кызым, — ди әтисе.
— Нигә йомшартасың аны?
— диген сорый Рәмилә.
— Йомшартмаган агачка су сипкәч, аның төбе катып кала. Су агач тамырларына кадәр үтә алмый. Тамырлар һава да сулы алмыйлар.
— Агачлар да сулымы?
— Сулы, кызым. Алар өчен дә һава кирәк.

Беркөнне кемдер бакча ишеген ачык калдырган. Шунан гына көткән кәжә бакчага кереп тө китә. Рәмиләнең әтисе, тиз генә чыбык алып, кәжәне куып чыгара.

Рәмилә:
— Әти, нигә кәжәне куасың?
— диген сорый.
Әтисе Рәмиләне бакчага алып керә, кәжә кимерә

башлаган агачны күрсәтә.
— Кимерсә ни була?
— Агачларыбыз авырый, яфраклары саргая, үзе корып кала. Аннан соң ул алма бирми башлый.
— Агач та авырыймы?
— Авырый, кызым, хәтта корып, үлеп тө китә.
— Бу алмагач та корыймы инде, әти? — диген сорый ул, еламсырап.
— Бәлки, корымас, — ди әтисе. — Без хәзер бу агачны дарулап, бөйләп куярыбыз. Шунан соң Рәмилә авыру агач янына көн дә килеп йөри башлый. Ул әлегә агачның бөтерелә, яшеллеген югалта башлаган яфраклары яңадан яшәрә башлавын күреп куана. Ә беркөнне ул, шатлыгыннан сикерә-сикерә, бакчадан әнисе янына йөгереп керә.
— Әнием, агач терелгән, яфраклары көлеп тора, — ди ул.

Зәкәрия Әхмәров

Фән олимпиадаларының мәктәп туры

22 сентябрьдән 28 октябрьгә кадәр мәктәпләрдә Бөтенроссия һәм республика фән олимпиадаларының мәктәп туры узды. Мәктәп турына биремнәр район мәгариф бүлегеннән жиберелде. Шул биремнәр нигезендә егермедән артык предметтан фән олимпиадаларының мәктәп туры үткәрелде. Олимпиадаларда 4 нче сыйныфтан 9 нчы сыйныфка кадәрге укучылар катнашты. Фәннәр буенча укучыларның белемнәре тикшерелде. Һәр фән буенча эшләрне бәяләү критерийлары килде. Шул критерийлар буенча укучы, җыярга мөмкин булган максималь баллның яртысынан артыграгын җыйган ягъни 50% тан артык дәрәжә җавап биргән очракта гына, олимпиаданың муниципаль турына катнашу хокукы ала. Бу хокукка безнең мәктәптән 14 укучы лаек булды: 4 сыйныфтан — Гараев Г., 5 сыйныфтан — Ахметзянова А., Шәяхмәтова С., 6 сыйныфтан — Аскарова А., Рахматуллина Э., 7 сыйныфтан — Закиров Ф., Саидов В., Саидова М., Серапионов А., 8 сыйныфтан — Гильмутдинова Л., Ибраһимов Р., 9 сыйныфтан — Аскарлов Д., Даутова Д., Сафиуллина И. Бу укучылар белән олимпиадага әзерлекнең расписаниесе төзелде. Шул расписание нигезендә укучылар олимпиадаларга әзерләнәләр. Муниципаль тур 17 ноябрьдән башланып, 24 декабрьгә кадәр барачак. Олимпиадаларның муниципаль турында укучыларга зур уңышлар телибез.

**Түбәндәге таблицада муниципаль турда катнашучы
укучылар исемлегенә күрсәтелгән:**

Заявка на участие в муниципальном этапе всероссийских и республиканских олимпиад.

Учебный год: 2014-2015

Название школы: Малокибязозинская ООШ

№№ п/п	Предметы	Ф.И. участников по предметам и классам					
		7 класс	8 класс	9 класс	5класс	6 класс	4класс
1	История	Саидова М.	Гильмутдинова Л.	Даутова Д.			
2	Математика	Саидова М.	Ибрагимов Р.	Сафиуллина И.	Ахметзянова А. Шәяхмәтова С.	Рахматуллина Э.	Гараев Г.
3	Литература	Закиров Ф.	Гильмутдинова Л.	Сафиуллина И.			
4	Биология	нет	Гильмутдинова Л.	нет		Аскарова А.	
5	Физика		Гильмутдинова Л.				
6	Английский язык	Саидов А.			Ахметзянова А.		
7	Химия		Гильмутдинова Л.				
8	География	Серапионов А.	нет	нет		Рахматуллина Э.	
9	ОБЖ			Аскарлов Д.			
10	Обществознание	Саидова М.	Гильмутдинова Л.	Даутова Д.			
11	Физическая культура	нет	нет	Аскарлов Д.			
12	Русский язык	Серапионов А.	Гильмутдинова Л.	Сафиуллина И.			Гараев Г.
13	Татарский язык	Закиров Ф.	Гильмутдинова Л.	Сафиуллина И.			
14	Татарская литература	Закиров Ф.	Гильмутдинова Л.	Даутова Д.			

Мәктәп сайты яңалыкларыннан...

Авил хужалыгы хезмәтчәннәре көненә багышланган ярминкәдә

11.10.2014

Районыбыз үзәге Теләчедә авил хужалыгы хезмәтчәннәре көненә багышланган ярминкә гөрләп үтте. Ярминкәдә мәктәп коллективы да үзә житештергән продукция, балаларның кул эшләре белән катнашты.

Кәрәзле телефон ни сөйли? 15.10.2014

Мәктәбебезнең башлангыч сыйныфлар укытучысы Газизова Р.Х. "Кәрәзле телефон ни сөйли?" исемле балалар иртәсе үткәрде. Иртәдә балалар телефоннарның килеп чыгу тарихы белән таныштылар. Өңгәмә барышында телефоннарның файдалы һәм зыянлы яклары аталды.

География укытучылары семинары. 24.10.2014

Бүгөн мәктәбебездә география укытучыларының район семинары булып үтте. Семинарның темасы: "Яңа федераль дөүләт стандартларына күчү шартларында география укутуда яңа алымнар". Катнашучылар 6 сыйныфта "Географик координаталар" темасына ачык дәрес карадылар. Дәресне мәктәбебезнең беренче категорияле география укытучысы Ф.Г.Әскарова үткәрде.

Бөтенроссия конкурсы жиңүчесе. 28.10.2014

Мәктәбебезнең югары категорияле математика укытучысы Әхмәтжанова Н.Н. "Иң яхшы авторлык программасы" Бөтенроссия конкурсында катнашты. Укытучының конкурска тәкъдим ителгән 9 сыйныфлар өчен "Математик статистика һәм ихтималлылык теориясе" темасына электив курс программасы II урынны яулады. Конкурсны оештыручылар программаны югары бәяләде, Диплом белән бүләкләде. Әхмәтжанова Найлә Нуретдиновнаны мәртәбәле конкурста жиңүе белән котлыйбыз.

Инглиз теленнән тестлаштыру. 29.10.2014

Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының 2014 елның 21 октябрдә чыккан 6040/14 номерлы "Татарстан Республикасы муниципаль оешмаларында 4нче сыйныф укучыларына инглиз теленнән тестлаштыру үткәру турында"гы указы нигезендә бүгөн үзәбезнең Кече Кибәхужа төп һәм филиал - М.Мостафин исемендәге Олы Кибәхужа башлангыч мәктәбенең 4нче сыйныф укучылары инглиз теленнән диагностик тестлаштыру үтте. Тестлаштыру инглиз теленнән укучыларның белем дәрәжәсен ачыклау максатыннан үткәрелде.

Интернет чөлтәре куркынычсызлыгы. 29.10.2014

Информатика укытучысы Галимжанова Г.Ә. "Интернет чөлтәре куркынычсызлыгы" темасына ачык дәрес үткәрде. Дәрестә 2-9 сыйныфларда укучы барлык балалар, укытучылар катнашты. Укытучы Интернет чөлтәрендә булучы куркыныч сайтлар, вируслар, вируслы программалар белән таныштырды, бу куркынычлардан саклану чараларын аңлатты. Дәрес барышында карточкалар белән төркемләп эшләү оештырылды, укучылар анкета сорауларына җаваплар бирделәр, презентация, интернет сылтама аша видеоролик күрсәтелде. Соңыннан нәтижә ясалып, куркынычсызлык кагыйдәләре чыгарылды.

«Уңыш бәйрәме» күнелле үтте

Һәр елны октябрь аенда мәктәпләрдә «Уңыш бәйрәме» үткәрелә. Быел бу бәйрәм безнең мәктәптә 30 октябрь көнне үзды. Анда 1 сыйныфтан 5 сыйныфка кадәр булган укучылар катнашты. Бәйрәмгә барлык укучылар тырышып әзерләделәр. Көзгә муллык белән тулган өстәлләр, көзгә багышланган рәсемнәр күргәзмәсе залны бизәп торды.

Бәйрәмне мәктәп директоры Найлә Нуретдиновна ачып жиберде. Ул укучыларның жәйге чорда башкарган эшләрөнә нәтижә ясады. Мәктәп яны участогында мул

уңыш үстөрелүен, ул яшелчә, жыләк-жимешләрнең укучыларга туклану өчен тотылачагын житкерде. Укучыларны күнелле ял итәргә чакырды.

Балалар матур итеп жырладылар, биеделәр. Төрле уеннарда үзләрөнәң белемнәрен дә күрсәттеләр. Рус халык әкиятә «Шалкан» ны сәхнәләштереп күрсәттеләр. Бәйрәм ахырында әниләре, әбиләре пешереп биргән тәмле ризыклар белән чәй эчтеләр. Бәйрәм бик күнелле үтте.

***** «Көзгә бал» бәйрәме *****

Туган ягымда алтын көз

Жиргә төшә сары, ал
яфрактар
Көз житкәнән алар белдерә.
Алтын көзең, сиңең, туган
ягым
Күнеләмә якын, бер генә.
***

Басуларың инде бушап
калган,
Икмәкләре кергән амбарга.

Алтын көзем, ямансулый
алмыйм,
Юксына да алмыйм син
барда.
***
Һәркайда да муллык һәм
сөнеч,
Һәрбер жирдә көзгә
шатлыклар.
Кара көз дип сиңа беркем
әйтмәс

Кочагында муллык,
байлыклар.
***
Хуш киләсең әйдә, алтын
көзем,
Көтеп алдык кыш, яз, жәй
аша.
Безнең язмыш, килер
язмышларга,
Шундый көзләр аша
тоташа.

«Көзгә бал» бәйрәменнән кайбер мизгелләр...

Туган көннәрегез котлы булсын!

Хөрмәтле укытучыларыбыз **Әхмәтжанова Найлә Нуретдиновна, Хужина Нәкыя Юнысовна, Газизова Рушания Хатиповна!** Сезне туган көнәгез белән тәбрик итәбез.

Гомерең хәзинәсенә
Өстәлдә тагын бер ел,
Моңайма еллар үтә дип,
Елмай син - бәхетле бул!
Котлы булсын бәйрәмең,
Тыныч булсын күңелең,
Шатлык-сөенечләр белән
Тулы булсын гомерең!
Гамьле еллар, ямьле көннәр
Телибез чын йөрәктән!
Һич кичекми чыңга ашсын
Безнең күркәм теләкләр!

*****

*****

*****

*****

Кадрерле укучыларыбыз

Мөхәммәдиева Сиринә, Белозерова Диләфруз, Шәнгәрәев Рушан! Сезне туган көннәрегез белән тәбрик итеп, иң изге теләкләребезне телибез.

Бу көн шулай күңелледер
Син туганга,
Бу дөнья шулай яктыдыр
Син булганга.
Бөтен җиһан шатлангандыр
Син туганга.
Тирә-якта һәрчак бәйрәм
Син булганда.
Бүгенгедәй сөйкемле бул!
Бүгенгедәй бәхетле бул:
Жәй гөлләре үскәндә дә,
Яз яфрактар ярганда да,
Көз жылләре искәндә дә,
Жиргә карлар яуганда да!

**Кече Кибәхужа
төп мәктәбе**

422080, ТР, Теләче
районы, Кече Кибәхужа
авылы, Кече урамы,
10 нчы йорт

Телефон: 8(843)60 56 2 40
Эл. почта:
mkibiakozi40@mail.ru